

Тема:

30 квітня
відбулося
чергове
засідання РАУ

с. 3

Молоді
адвокати мають
особливі умови
для участі
у літніх курсах
ERA

с. 5

Дайджест
діяльності
комітетів
та секцій НААУ
за квітень –
травень
2024 року

с. 6

Історія
адвокатури:
Маловідомі
сторінки
адвокатської
діяльності
Миколи
Міхновського

с. 57

СТВОРЕННЯ ТА ДІЯЛЬНІСТЬ ТОВАРИСТВА АДВОКАТСЬКИХ СТАЖЕРІВ У М. ЛЬВОВІ У 1934 — 1939 РОКАХ ЗА МАТЕРІАЛАМИ ДЕРЖАВНОГО АРХІВУ ЛЬВІВСЬКОЇ ОБЛАСТІ

Анна Хлопецька, заступник начальника відділу використання інформації документів Державного архіву Львівської області

До початку Другої Світової війни у Львові активно розвивався юридичний освітній напрямок, зокрема, особливо затребуваною була фахова адвокатура. У зв'язку з цим виникла потреба у створенні товариства, яке б допомагало пройти нелегкий шлях до професійної адвокатури. Адже згідно із Законом про устрій адвокатури Польської Республіки, для ведення адвокатської діяльності було затверджено низку умов, серед яких обов'язкове проходження стажування у загальних або військових судах.

22 листопада 1934 року ініціативна група з магістрів та докторів права звернулися до суспільно-політичного відділу Львівського воєводського управління з проханням зареєструвати Товариство адвокатських стажерів у місті Львові «Stowarzyszenie Aplikantów Adwokackich we Lwowie». Це Товариство визначило такі цілі своєї діяльності:

- навчити членів товариства «бути захисниками права»;
- справедливо працювати на благо держави;
- охороняти та підтримувати професійні інтереси адвокатів-стажерів;
- захищати гідність професії та дотримуватися принципів честі і взаємоповаги;
- підготовка стажерів до професійної адвокатської діяльності;
- допомагати стажерам здобувати ази професії, переймаючи майстерність від колег-адвокатів;
- надавати матеріальну допомогу членам товариства;
- встановлювати контакти та співпрацювати з іншими легальними юридичними товариствами.

Фінансові ресурси Товариство отримувало з дотацій Палати адвокатів і членських внесків. Незаможні стажери користувалися безвідсотковими позиками, що були надані відділом самопомочі товариства.

STOWARZYSZENIE
Aplikantów Adwokackich
we LWOWIE

Товариство адвокатських стажерів у Львові розпочало свою діяльність після затвердження його Статуту 17 червня 1936 року рішенням № Pol.B.25/698/35 суспільно-політичного відділу Львівського воєводського управління, на підставі параграфу № 21 Закону про товариства від 27.11.1932 р. До реєстру Товариств і Об'єднань Львівського воєводського управління воно було внесено під № 1362.

Товариство адвокатських стажерів у місті Львові базувалося на принципах демократії у публічному та професійному житті. Найважливішими завданнями було поглиблення, зміцнення соціальної та громадянської свідомості членів; захист гідності та прав адвокатських стажерів і адвокатів; турбота про добробут та професійні інтереси. Для досягнення поставлених

цілей асоціація організовувала збори та лекції, а також надавала звіти про виконану роботу.

Засобами для досягнення вищезазначених цілей було ознайомлення громадськості та органів влади з потребами стажування, організація наукової та матеріальної допомоги членам товариства, заснування читального залу та бібліотеки, оголошення конкурсів на роботу, організація конгресів, з'їздів, лекційних і товариських засідань.

До складу товариства могли належати стажери адвокатів, які внесені до списку адвокатських стажерів в окрузі та Палати адвокатів у Львові, а також будь-який адвокат. Кожен член мав право брати участь у загальних зборах, право голосу, право подавати пропозиції та запити; користуватися всіма можливостями товариства. Члени товариства були зобов'язані сплатити вступний внесок та сплачувати щомісячні внески, підтримувати цілі товариства, дотримуватись положень статуту та будь-яких рішень, прийнятих на засіданнях товариства. Членство у товаристві припинялося добровільно, згідно з письмовим повідомленням про свій вихід із товариства або через відмову сплачувати членські внески протягом 3 місяців, а також у разі припинення адвокатської діяльності.

Керуючими органами товариства були:

- Загальні збори
- Правління
- Ревізійна Комісія
- Суд колег.

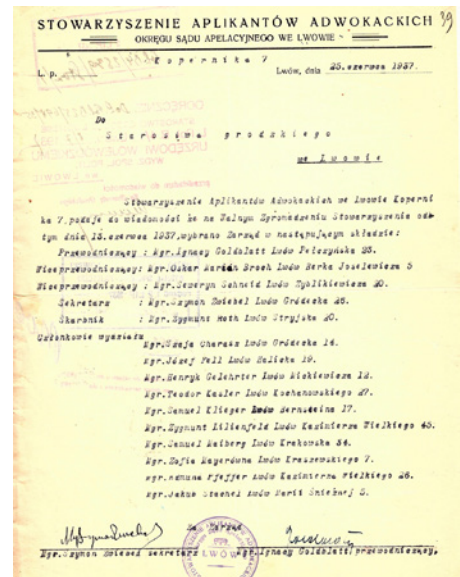
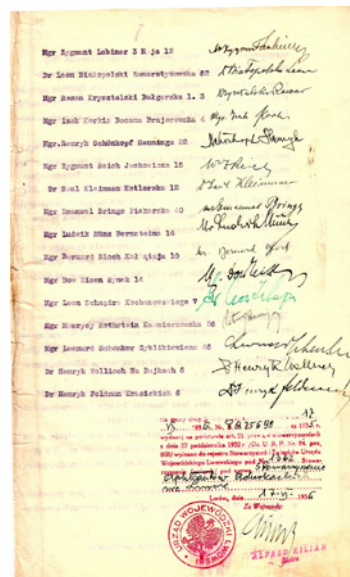
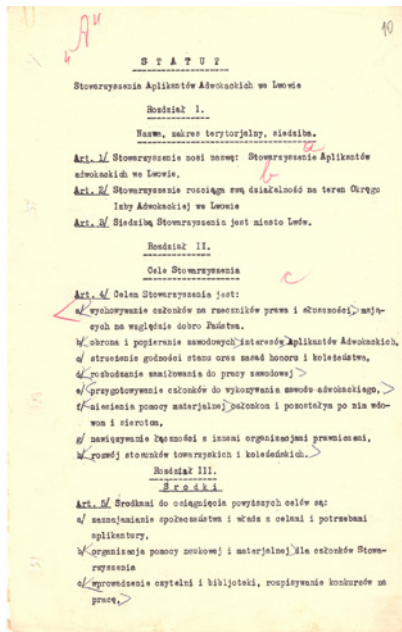
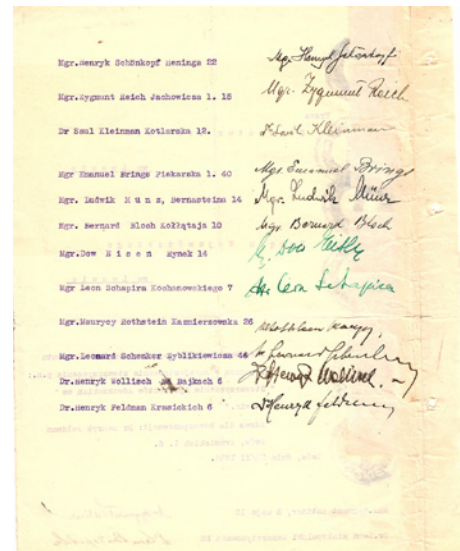
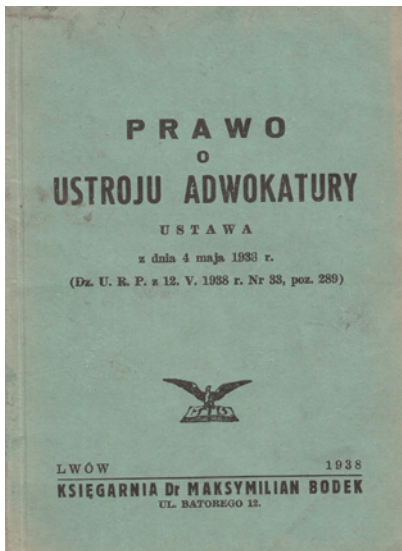
Загальні збори складалися із усіх членів товариства. Члени, які проживали у штаб-квартирі товариства, могли брати участь у Загальних зборах лише особисто. Загальні збори могли бути як черговими, так і позачерговими. Чергові загальні збори скликалися Правлінням у першому кварталі кожного календарного року. Позачергові загальні збори скликалися Правлінням з власної ініціативи, на вимогу Ревізійної Комісії, на письмову вимогу не менше 1/4 рядових членів товариства, на вимогу Вищої ради спілки товариств адвокатських стажерів. Особи, які вимагали скликання позачергових Загальних зборів, зобов'язані були одночасно з поданням вимоги письмово надати правлінню порядок денний цих зборів. Правління було зобов'язане оголосити дату та прядок денний чергових загальних зборів принаймні за 14 днів, а позачергових — за 10 днів, опублікувавши відповідне

оголошення у районному та міському суді, у приміщеннях товариства адвокатських стажерів, на офіційних дошках адвокатських товариств тощо. Для того, щоб рішення Загальних зборів визнавалися дійсними, була необхідна присутність щонайменше 1/4 усіх членів. Рішення загальних зборів приймалися більшістю голосів, окрім рішень щодо зміни статуту чи розпуску товариства. Загальні збори відкривав президент товариства або призначений ним член правління, після чого загальні збори обирали голову, його заступника та секретаря Загальних зборів.

Загальні збори мали повноваження прийняття або відхилення звіту Правління та Ревізійної комісії, обрання правління, ревізійної комісії та колегії, розгляд заяв і клопотань стосовно питань, що належали до сфери діяльності товариства, а саме: присвоєння звання почесного члена, голосування відповідно до порядку денного, ухвалення змін до статуту.

Правління складалось із президента товариства, 2 віце-президентів, секретаря, скарбника та 10 членів, які обиралися на рік Загальними зборами. У разі подання обраним членом заявки на вихід із товариства Правління могло заповнити вакантну посаду шляхом кооптації. У разі відставки президента товариства або щонайменше 4 членів Правління повинні скликатися позачергові Загальні збори. До компетенції Правління входило: управління

діяльністю товариства та його майном, встановлення сум вступного та членського внесків, ухвалення внутрішніх положень товариства, виконання рішень Суду колег, обрання делегатів від товариства адвокатських стажерів на важливі з'їзди адвокатів. Засідання Правління проводилось не рідше одного разу на місяць. Рішення ухвалювались більшістю голосів при голосуванні та наявності щонайменше п'яти членів Правління, в тому числі президента товариства або його заступника.

Для контролю за фінансово-господарською діяльністю товариства на загальних зборах щорічно обирали **Ревізійну комісію** у складі голови та двох членів. Ревізійна комісія була зобов'язана на прохання Президента товариства або Правління, а також у будь-який час, за власною ініціативою, перевіряти бухгалтерські книги та документи товариства, а також подавати звіт щодо перевірки на загальних зборах. Ревізійна комісія могла відправити делегата з правом дорадчого голосу для постійної участі в засіданнях Правління.

Суд колег складався із головуючого та 4 членів товариства, які обирались щорічно на загальних зборах. До його компетенції входило: вирішення професійних суперечок; розгляд справ, порушених товариством через приниження гідності держави; розгляд та вирішення апеляційних скарг на рішення Судів Колег інших філій товариства.

Станом на 18 серпня 1936 р. приміщення Товариства адвокатських стажерів у місті Львові знаходилося за адресою: м. Львів, вулиця Крашевського, 17 (тепер вулиця Соломії Крушельницької), а з червня 1937 року до вересня 1939 року — за адресою м. Львів, вулиця Коперника, 7.

Товариство адвокатських стажерів мало філії, які утворювались згідно з ухвалою Правління товариства у Львові або за письмовою заявою щонайменше 30 адвокатських стажерів, які проживали при одному районному чи муніципальному суді. Філії зобов'язувалися дотримуватись затверджених норм товариства та виконувати його мету на місцевому рівні.

Справи місцевого характеру товариства вирішували самостійно. До 1939 року товариства Адвокатських стажерів діяли у містах: Станіславові, Самборі, Золочеві, Стрию, Перемишлі та Коломиї.

Отже, Товариство адвокатських стажерів у Львові — це організація, яка об'єднувала більшість адвокатських стажерів та юристів міста Львова, а завдяки діяльності філій товариства єднала адвокатських стажерів цілого округу Палати адвокатів у Львові. Товариство розгортало активну діяльність захисту інтересів адвокатів у Львові та окрузі через виступи, зустрічі та лекції. Утримувало у своєму приміщенні читальню періодичних юридичних видань, а також організовувало репетиторські курси з підготовки юристів-стажерів для успішного складання адвокатського іспиту та заснування власної адвокатської канцелярії¹.

¹ Джерела:

1. Товариство кандидатів у адвокати м. Львів, 1934 — 1939 рр., Державний архів Львівської області, фонд Ф-1 оп. 54, спр. 2154.
2. Prawo o ustroju adwokatury. Ustawa z dnia 4 maja 1938 r. Державний архів Львівської області, бібліотечний фонд Л-15642.